

FREDERIKSSUND
KOMMUNE

ÆLDRE
Et aktivt og sundt liv
med muligheder og ansvar

Handleplan for Ældre
2011-2015

Forord

Med Handleplan for Ældre 2011–2015 ønsker Social-, Ældre- og Sundhedsudvalget at beskrive rammerne for opgaverne på Ældreområdet for de kommende år.

I Frederikssund Kommune stiger antallet af ældre betydeligt i de kommende 10 år. Der er store forventninger til det kommunale tilbud, stramme økonomiske rammer og en risiko for mangel på kvalificerede medarbejdere. Derfor er det vigtigere end nogensinde at prioritere, så det sikres, at der er ressourcer til at varetage opgaverne også i forhold til de allersvageste medborgere.

Social-, Ældre- og Sundhedsudvalget mødtes i april 2011 med Ældrerådet for sammen at udarbejde et forslag til en vision for hele ældreområdet. Ambitionen var at dække både borgere, brugere og pårørende samt medarbejdere, administration og politikere. Frederikssund Byråd tiltrådte enstemmigt den 25. maj 2011 den fælles vision:

Et aktivt og sundt ^{ÆLDRE} liv med muligheder og ansvar

Efter fastsættelsen af visionen var det vigtigt for udvalget, at også Handleplan for Ældre blev til via dialog og inspiration fra interessenterne på hele området.

Udvalget har derfor i foråret 2011 gennemført en række fællesmøder med Ældreråd, frivillige, borgere, ledere og medarbejdere, hvor grundlaget for planen blev lagt. Tak for den store interesse og aktive medvirken til alle som deltog.

I Frederikssund Kommune er der mange aktive ældre, gode og erfarne medarbejdere og mange frivillige, som hver især yder et godt og solidt arbejde til alles bedste. Derfor er det vigtigt at få sat retning, så mulighederne er kendte og forventninger afstemmes. Kun sammen kan vi sætte den rigtige kurs for fremtidens ældreliv.

En tryk bolig, et godt måltid mad samt nærvær og fællesskab er grundlaget for godt levet liv. Muligheder for forebyggelse, effektiv behandling og genoptræning betyder, at helbredet holdes ved lige, levealderen forlænges og livsglæden bevares.

Med denne plan vil Social-, Ældre- og Sundhedsudvalget beskrive muligheder, tage ansvar og understøtte udviklingen af et aktivt og sundt ældreliv for alle.

På vegne af
Social-, Ældre- og Sundhedsudvalget

Tina Tving Stauning
Formand

December 2011

Fakta om Ældre og Sundhed

Den daglige drift hører organisatorisk under Ældre og Sundhed, som omfatter både driftsenheder, som leverer kerneydelserne til borgerne og myndighedsfunktionen, som visiterer til tilbud.

I Frederikssund Kommune er der følgende tilbud til ældre:

Brugerstyrede centre

Frederikssund Kommune giver tilskud til brugerstyrede centre for selvhjulpne pensionister. Centrene styres af frivillige. Der er en lang række tilbud om undervisning og mulighed for aktivt socialt samvær. Der er følgende centre:

- Lundebjerggård i Frederikssund
- Nyvej 7 i Skibby
- Mødestedet i Jægerspris
- Aktivitetshuset Kongshøj i Slangerup (selvejende)
- Aktivitetscenter Tolleruphøj i Frederikssund

Mad og cafeer

Der leveres mad til borgere i eget hjem efter visitation, ligesom der er åbne cafeer, hvor det er muligt at købe den varme mad m.v.

Hjælpe midler

Der stilles hjælpemidler til rådighed for borgere, som har særlige behov.

Dagaktivitet

Der er tilbud om visiteret dagaktivitet. For borgere med demenssygdom er der særlige dagaktivitetstilbud.

Træningstilbud

Vedligeholdende træning og genoptræning ydes efter visitation til borgere, som er svækkede efter sygdomsforløb.

Ældreboliger

Der er 300 ældre- og handicapegnede boliger, som kommunen kan visitere til. Boligerne er geografisk spredt i kommunen.

Hjemmepleje

Der ydes praktisk og personlig hjælp i eget hjem af Frederikssund Kommune og/eller af private leverandører.

Sygepleje

Sygeplejeydelser gives dels i sygeplejeklinikker og dels i eget hjem. Sygeplejeklinikkerne er beliggende på følgende omsorgscentre:

- De Tre Ege i Jægerspris
- Østergården i Frederikssund
- Solgården i Slangerup

Plejeboliger

Der er i alt 280 plejeboliger i Frederikssund Kommune, hvoraf 28 anvendes til midlertidige boliger og rehabiliteringsophold. Boligerne er beliggende på følgende omsorgscentre:

- Nordhøj i Skibby
- De Tre Ege i Jægerspris
- Tolleruphøj i Frederikssund
- Pedershave i Frederikssund
- Østergården, Haven i Frederikssund
- Solgården i Slangerup

Udviklingen i antallet af ældre

Den generelle tendens er, at borgerne holder sig aktive længere og derfor fastholder et funktionsniveau, hvor de kan klare sig selv. Denne tendens ønskes understøttet af Handleplan for Ældre 2011-2015.

De kommende år giver os udfordringer i form af et stigende antal ældre borgere. Dette nødvendiggør skarpe politiske prioriteringer for fortsat at kunne fastholde et tilfredsstillende serviceniveau. Det er især vigtigt at sikre, at de svageste af vore ældre til stadighed modtager den nødvendige hjælp, omsorg og støtte fra kompetente medarbejdere.

Frem til 2015 stiger antallet af +75 årige i Frederikssund Kommune med 25%, og i perioden 2011 til 2020 er stigningen tæt på 70 %.

Grundlaget for Handleplan for Ældre 2011-2015

Visionen for ældreområdet vil være grundlaget for opgaverne i hele Ældre og Sundhed. Visionen er:

Et aktivt og sundt ^{ÆLDRE} liv
med muligheder og ansvar

Værdier i Frederikssund Kommune

I kommunen arbejdes der overordnet med følgende værdier i personalepolitikken:

Dygtighed, engagement og samarbejdsevne.

Den værdibaserede ledelsesform satser på engagerede, samarbejdsvillige og fagligt dygtige medarbejdere.

De bærende principper

Handleplan for Ældre bygger på fire bærende principper, som er gældende for hele planen. Principperne er udgangspunktet for samarbejdet mellem borgere, frivillige, politikere og medarbejdere i Frederikssund Kommune:

- Fleksibilitet og sammenhæng
- Dialog og samarbejde
- Faglighed
- Ansvarlighed

Fleksibilitet og sammenhæng betyder, at der skal være mulighed for fleksibilitet i tilbuddet til den enkelte borger og sammenhæng i de tilbud den enkelte borger modtager.

Det forventes, at borgerne er fleksible i forhold til de tilbud, det er muligt at stille til rådighed, at politikere sikrer sammenhæng til andre sektorer, og at medarbejderne understøtter mulighederne i levering af kerneydelserne.

Dialog og samarbejde om opgaverne betyder, at der ønskes dialog mellem borgere, pårørende, medarbejdere og politikere. Dialog understøtter det daglige samarbejde, hvor der er tydelig og let tilgængelig information om borgernes valgmuligheder.

Faglighed betyder, at borgerne møder fagligt kvalificerede medarbejdere, så både de og deres pårørende kan være trygge. Medarbejdere og ledere skal løbende kompetenceudvikles og uddannes, så de kan levere den bedst mulige omsorg og pleje til borgerne.

Ansvarlighed betyder, at borgerne handler ansvarligt i forhold til eget liv og de kommunale tilbud. Politikere og medarbejdere handler ansvarligt i forhold til at skabe og udfylde de givne rammer.

Temaer

I Handleplan for Ældre er der seks temaer, som alle understøtter visionen:

- Bevare og udvikle daglige færdigheder
- Den ældre medicinske borger
- Plejeboliger
- Borgere med demens
- Den gode arbejdsplads
- Frivillige

De enkelte temaer understøttes med indsatsområder og handlinger.

I det videre arbejde med Handleplan for Ældre bliver der udarbejdet en række konkrete handleplaner, som beskriver tiltag under hvert enkelt tema og indsatsområde.

Bevare og udvikle daglige færdigheder

Det er livskvalitet for den enkelte borger at kunne fastholde et højt funktionsniveau så længe som muligt. Det betyder, at borgeren kan klare sig selv og ikke er afhængig af hjælp fra kommunen.

Frederikssund Kommune vil understøtte, at borgerne kan bevare og udvikle daglige færdigheder med følgende indsatser:

Træning i eget nærområde efter egne mål

Der tilbydes hverdagsrehabilitering i eget hjem, hvor borgerne får mulighed for at træne de funktioner, der er tabt. Hverdagsrehabilitering tilbydes som en tværfaglig og specialiseret indsats med udgangspunkt i den enkelte borgers behov.

Mad og måltider

Der tilbydes vejledning og information om regelmæssig fysisk aktivitet og sund mad tilpasset den enkelte borger.

Aktivitet

Et aktivt liv med mulighed for at bevæge sig og have socialt samvær med andre medvirker til at fastholde et højt funktionsniveau.

I samarbejde med frivillige gives tilbud om aktivitet i naturen.

Samarbejde med de brugerstyrede centre om sociale aktiviteter, træning og svømning udvikles.

Udsagn fra dialogmøder:

- Tage ansvar for eget liv – træning – leve sundt
- Husk træning af lattersmusklen hos både personale og borgere, glæde giver samtidig tryghed

Den ældre medicinske borger

Svage ældre med mange og tilbagevendende sygdomme har ofte kontakt med hospitaler, praktiserende læger og flere kommunale tilbud. Udviklingen er, at sygehusindlæggelser bliver kortere, og at opgaver og pleje overgår fra sygehuset til kommunen.

Frederikssund Kommune vil, med en målrettet tværfaglig og koordineret indsats, skabe rammen om den ældre medicinske borger. Formålet er at understøtte, at borgerne kan opleve et sammenhængende forløb med så lidt indgriben i den enkeltes liv som muligt.

Følgende indsatser igangsættes:

Akut indsats

Indlæggelser kan forebygges, når medarbejderne er opmærksomme på tidlige tegn på sygdom.

Indlæggelser kan undgås, når sygeplejersker kan observere borgeren på akutpladser eller i borgernes eget hjem.

Træning og aktivitet

Målrettet genoptræning kan medvirke til, at sygdom ikke udvikler sig eller forværres. For nogle borgere vil det være nødvendigt med et kommunalt genoptræningstilbud, andre borgere vil kunne anvende selvtræningsprogrammer.

Der tilbydes visiteret dagaktivitet, træning i eget hjem og selvtræningsprogrammer.

Digitalisering og ny teknologi

Ny teknologi anvendes til at skabe mere frihed for borgerne og for at bedre arbejdsmiljøet for medarbejderne.

Elektronisk kommunikation anvendes til overvågning af sygdomme, træningsprogrammer med mere.

Mad og måltider

Med alderen bliver appetitten mindre hos mange ældre. Det er vigtigt, at ældre får sund kost for at højne den fysiske, mentale og sociale trivsel.

Kostfagligt personale yder vejledning og støtte om sund kost tilpasset den enkelte borger.

Udsagn fra dialogmøder:

- Tættere kontakt ved hjælp af teknologi.
- Øget akutindsats så borgeren kan behandles hjemme.

Plejeboliger

Det er væsentligt, at beboerne i plejeboligerne oplever, at de bor trygt og godt, og at de oplever, at deres liv fortsat er styret af deres personlige livsværdier. Beboerne må have indflydelse på eget liv og mulighed for at vælge.

Plejen og omsorgen i plejeboligerne skal understøtte dette ved hjælp af følgende indsatser.

Ny teknologi og digitalisering

Anvendelse af ny teknologi og digitalisering kan understøtte beboernes mulighed for at blive selvhjulpne.

Ny teknologi, f.eks. vaskerobot og robotstøvsuger, skal anvendes, hvor det er hensigtsmæssigt og værdigt for beboerne.

Digitale løsninger skal anvendes, når det sikrer kommunikation og understøtter den tværgående indsats mellem beboere, pårørende og forskellige personalegrupper.

Midlertidige boliger / rehabilitering

I de midlertidige boliger har borgere mulighed for at være en kortere periode på et aflastningsophold. Borgere, som er svækkede bl.a. efter hospitalsophold, har mulighed for at få et rehabiliteringstilbud, som kan medvirke til, at tidligere funktionsniveau igen kan opnås.

Der ydes en specialiseret tværfaglig indsats, som medvirker til, at borgerne kan klare sig i eget hjem.

Mad og måltider

Måltiderne er et af dagens vigtigste højdepunkter, og har oftest både en kulturel og social betydning for ældre mennesker.

Maden, som tilbydes på plejecentrene, skal imødekomme de ældres individuelle ønsker og behov.

Der skal løbende foretages vurdering af beboernes ernæringstilstand og gives vejledning i rigtig ernæring for den enkelte borger for at opretholde sundhed og trivsel.

Aktiviteter for beboerne

Der lægges i pleje og omsorg vægt på, at beboerne opretholder deres funktioner, så de fortsat kan beskæftige sig med det, de finder meningsfyldt.

Beboernes hverdag indeholder tilbud, som vedligeholder og gerne styrker deres ressourcer, kunnen og lyst til aktivitet.

Beboerne skal have mulighed for at deltage i aktiviteter og socialt samvær, så livet i plejebolig fortsat giver mulighed for sociale relationer.

Beboerne skal have mulighed for at træne deres færdigheder, så funktionsevner opretholdes så længe som muligt.

Samarbejde med frivillige er en naturlig del af aktiviteterne for beboerne.

Samarbejde med pårørende

Det gode samarbejde med de pårørende skal medvirke til at skabe trykthed for beboere og pårørende.

Dialog med og information til pårørende er en naturlig del af hverdagen, ligesom der afvikles arrangementer, hvor pårørende har mulighed for at medvirke og deltage.

Udsagn fra dialogmøder:

- Boliger med muligheder / tilbud om fælles sunde måltider
- Vigtigt med gode aflastningsmuligheder
- Brug teknologien – både til pleje, behandling og kommunikation

Borgere med demens

I takt med at flere borgere bliver ældre, bliver et stigende antal borgere ramt af demenssygdomme, som kræver en særlig faglig indsats. Visse demenstyper udvikles også hos yngre borgere. Udvikling af demens har stor betydning for den enkelte borgers liv og også store konsekvenser for de pårørende. Derfor er det vigtigt med særlige indsatser på området.

Forebyggende indsats

Den forebyggende indsats skal bestå af tidlig opsporing og diagnose, så den rette indsats kan iværksættes.

En generel informationsindsats skal medvirke til tidlig opsporing og større viden om demenssygdomme.

Aktivitet

Dag- og aktivitetstilbud for demente bør tilrettelægges til hjemmeboende borgere, hvor funktioner kan vedligeholdes. I tilbuddet kan indgå muligheden for fysisk aktivitet. Dag- og aktivitetstilbud kan tilbydes som aflastning.

Specialiserede tilbud

Til borgere med særlige behov er der skærmede enheder på omsorgscentrene, og der kan gives et specialiseret tilbud. Medarbejderne kompetenceudvikles løbende til at støtte den demente borger.

Ny teknologi

Ny teknologi, herunder overvågningsudstyr, anvendes med respekt for borgerens integritet.

Pårørende

De pårørende tilbydes relevant information og samarbejde.

Udsagn fra dialogmøder:

- Rådgivning (faglig) til de pårørende om livet med en dement og mulighederne for at få hjælp
- Bruge teknologisk udvikling

Den gode arbejdsplads

Medarbejderne er den vigtigste ressource i arbejdet med ældre. Med borgeren som hovedperson arbejder medarbejderne koordineret, tværfagligt og med udgangspunkt i personalepolitikens værdier: Dygtighed, engagement og samarbejdsevne.

Det understøttes med følgende indsatser:

Faglige kvalifikationer

Medarbejderne skal have de nødvendige faglige kvalifikationer for at udføre arbejdet.

En specialiseret indsats i forhold til borgerne kræver fagligt uddannet personale og løbende efteruddannelse og kompetenceudvikling.

Ledelse

Ledelsen i Ældre og Sundhed skal være kompetent og synlig og medvirke til at skabe klare ramme for opgavernes udførelse.

MEDindflydelse og MEDbestemmelse

Medarbejderne skal have indflydelse i dagligdagen. Det sikres gennem det formelle MED-system og gennem dialog og samarbejde mellem ledelse og medarbejdere og mellem medarbejdergrupperne på tværs.

Arbejds miljø

Sunde medarbejdere medvirker til at motivere borgerne til et sundt og aktivt liv.

Et psykisk og fysisk godt arbejdsmiljø medvirker til medarbejderne kan at yde den bedste omsorg og pleje, at reducere antallet af arbejdsskader samt at sikre sunde og engagerede medarbejdere.

Udsagn fra dialogmøder:

- Medarbejderne skal være engagerede i forhold til aktiviteter
- Medarbejderne skal følge med den teknologiske udvikling

Frivillige

En mangfoldig frivillig indsats skaber rammer, der fremmer fællesskab og gavner borgernes sociale liv, netværksdannelse, sundhed og trivsel.

Indsatsen i forhold til frivillige skal både understøtte, at den enkelte borger lever et aktivt liv, og at borgere anvender deres kompetencer og kvalifikationer i aktiviteter for andre borgere.

Der skal være rammer for arbejdet som frivillig, så roller og afgrænsning i forhold til plejepersonale bliver klare. Der arbejdes med følgende indsatser:

Netværk

Samarbejde mellem foreninger og organisationer skal understøtte, at der skabes netværk.

Netværk kan medvirke til etablering af grupper af frivillige, som samles om aktiviteter.

Brugerstyrede centre

De brugerstyrede centre medvirker til at skabe rammer for aktiviteter i lokalområdet og fungerer som samlingssted for aktiviteter.

Frivilligheden er krumtappen for stedernes aktive liv, og den understøttes ved løbende dialog med Frederikssund Kommune.

Rekruttering af frivillige

Frivillige skal løbende inspireres til at være aktive i de brugerstyrede centre i forhold til en indsats for andre borgere. Frivillige kan desuden være aktive på omsorgscentrene og for hjemmeboende med f.eks. gåture, træning eller andet.

Der etableres en frivillighedsbank, hvor frivillige kan melde sig med forslag til aktiviteter og som ressourcepersoner i samarbejde med kommunens frivillighedssted.

Udsagn fra dialogmøder:

- Fokus på samfundsansvaret - derfor frivillige.

FREDERIKSSUND
KOMMUNE

**Frederikssund
Kommune**

Ældre og Sundhed
Torvet 2
3600 Frederikssund

Telefon 47 35 10 00
Telefax 47 35 10 99

aeldre@
frederikssund.dk
www.frederikssund.dk
